

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

ĐỖ VĂN DƯƠNG

**THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ DÂN CHỦ
Ở XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN TRÊN ĐỊA BÀN
CÁC TỈNH TÂY NGUYÊN**

Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử Nhà nước và pháp luật

Mã số : 62 38 01 01

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ LUẬT

HÀ NỘI - 2014

**Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Người hướng dẫn khoa học: PGS, TS Trịnh Đức Thảo

Phản biện 1:

.....

Phản biện 2:

.....

Phản biện 3:

.....

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện
học tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Vào hồi..... giờ..... ngày..... tháng..... năm 2014

**Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện Quốc gia và
Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Tây Nguyên là địa bàn chiến lược hết sức quan trọng về kinh tế - xã hội (KT-XH), quốc phòng, an ninh và môi trường sinh thái của cả nước. Sau nhiều năm triển khai thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn, bên cạnh những thành công bước đầu khá toàn diện, cũng đã bộc lộ không ít khó khăn, thách thức do tác động tiêu cực của cơ chế thị trường, của hội nhập kinh tế quốc tế và những hạn chế, yếu kém trong quá trình lãnh đạo, quản lý của một số cấp uỷ Đảng, chính quyền. Một bộ phận đảng viên, cán bộ, công chức (CBCC) vẫn nhận thức chưa đầy đủ, đúng đắn pháp luật về dân chủ, còn xảy ra tình trạng cản trở việc thực hiện quyền dân chủ của nhân dân, quyền dân chủ trực tiếp của nhân dân còn bị vi phạm. Một số xã, đặc biệt ở vùng sâu vùng xa, vùng DTTS, tổ chức triển khai thực hiện còn hình thức, chưa đồng bộ và thường xuyên, chưa đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ mới đặt ra. Có nơi CBCC còn xem nhẹ hoặc né tránh đối phó với những bức xúc của nhân dân, còn thiếu trách nhiệm, triển khai còn nặng về hình thức, làm qua loa, chiếu lệ. Vẫn còn những nội dung dân biết, dân bàn, dân làm, dân giám sát chưa được triển khai cụ thể như: việc thực hiện chế độ đền bù, giải phóng mặt bằng; về thu chi ngân sách, việc quy hoạch đất đai; phong trào xây dựng nông thôn mới; về thực hiện các chương trình dự án 134, 135,... từ đó đã dẫn đến tình trạng mất lòng tin của nhân dân vào chính quyền vào sự lãnh đạo của Đảng. Mặt khác, Tây Nguyên có những nét đặc thù về dân cư, dân tộc, nên một bộ phận nhân dân trình độ dân trí còn rất thấp, chưa làm tốt nghĩa vụ công dân. Thậm chí còn lợi dụng dân chủ để phục vụ cho lợi ích nhóm, lợi ích cá nhân và gia đình mà xem nhẹ lợi ích cộng đồng, đất nước; cấu kết với các thế lực phản động FULRO trong và ngoài nước gây không ít cản trở trong quá trình thực hiện pháp luật về dân chủ. Bên cạnh đó, một số quy định của pháp luật về dân chủ đối với vùng miền núi còn chưa phù hợp với thực tiễn, tính khả thi không cao khi áp dụng đã ít nhiều ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn. Vì lẽ đó, việc nghiên cứu một cách toàn diện vấn đề thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên cả phương diện lý luận và thực tiễn có ý nghĩa sâu sắc và cấp thiết hiện nay.

Xuất phát từ những lý do trên, nghiên cứu sinh đã chọn đề tài: ***“Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên”*** làm luận án Tiến sĩ luật học, chuyên ngành Lý luận và lịch sử Nhà nước và pháp luật.

2. Mục đích và nhiệm vụ của luận án

2.1. Mục đích của luận án

Mục đích của luận án là trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên, từ đó nêu và đề xuất những quan điểm cơ bản và hệ thống giải pháp chủ yếu nhằm bảo đảm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ của luận án

Để thực hiện mục đích trên, luận án có nhiệm vụ nghiên cứu sau đây:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến đề tài luận án, đánh giá những giá trị của các công trình đó và những vấn đề luận án cần tiếp tục làm sáng tỏ.

- Phân tích khái niệm pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; khái niệm, đặc điểm, hình thức thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; vai trò và các điều kiện bảo đảm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn. Tham khảo kinh nghiệm thực hiện pháp luật về dân chủ của các tỉnh Tây Bắc có thể vận dụng cho các tỉnh vùng miền núi Tây Nguyên.

- Khái quát hóa sự điều chỉnh của pháp luật dân về chủ ở xã, phường, thị trấn của Việt Nam từ năm 1945 tới nay. Đồng thời đánh giá thực trạng pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn chỉ ra những ưu điểm và hạn chế của nó; phân tích những yếu tố đặc thù tác động thực hiện pháp luật về dân chủ; khảo sát, đánh giá đúng thực trạng thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên; rút ra các nguyên nhân của những ưu điểm, hạn chế và bài học kinh nghiệm trong thực hiện pháp luật về dân chủ xã, phường, thị trấn ở các tỉnh Tây Nguyên.

- Phân tích, luận chứng các quan điểm và đề xuất hệ thống các giải pháp nhằm bảo đảm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận án

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận án đi sâu nghiên cứu cơ sở lý luận và thực tiễn vấn đề thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên dưới góc độ của chuyên ngành Lý luận và lịch sử Nhà nước và pháp luật. Trên cơ sở mục đích nghiên cứu, luận án tập trung đi vào khai thác đối tượng chủ yếu là các tổ chức cơ sở đảng, chính quyền, MTTQ và các tổ chức đoàn thể ở

xã, phường, thị trấn; CBCC và nhân dân trực tiếp tham gia thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Với mục đích nghiên cứu chuyên sâu về một vấn đề, luận án giới hạn phạm vi nghiên cứu đánh giá thực trạng và luận chứng vai trò, cách thức triển khai, tổ chức thực hiện pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn cấp xã, thôn, buôn, tổ dân phố tại 05 tỉnh miền núi Tây Nguyên, bao gồm: Đắk Lắk, Đắk Nông, Gia Lai, Kon Tum và Lâm Đồng, từ năm 1998 đến nay. (từ sau khi Bộ Chính trị khóa VIII ban hành Chỉ thị 30-CT/TW ngày 18/02/1998, trọng tâm từ năm 2007 đến nay, tức là khi thực hiện Pháp lệnh số 34/2007/PL-UBTVQH11 của UBTVQH khóa XI về thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn).

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của luận án

- Luận án được thực hiện dựa trên những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước ta về Nhà nước và pháp luật nói chung, pháp luật về dân chủ và thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn nói riêng; đồng thời tham khảo các công trình có liên quan đến đề tài đã được công bố.

- Luận án được nghiên cứu trên phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin; sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu của các khoa học liên ngành và chuyên ngành, như: phương pháp hệ thống, phương pháp lôgic, phương pháp lịch sử, phương pháp phân tích - tổng hợp, phương pháp thống kê - so sánh, phương pháp điều tra xã hội học. Các phương pháp được sử dụng nhằm làm rõ nội dung cơ bản của luận án, đảm bảo tính khoa học và lôgic giữa các vấn đề của luận án trong các chương.

5. Những đóng góp mới về khoa học của luận án

Luận án là công trình chuyên khảo đầu tiên nghiên cứu tương đối hệ thống và toàn diện thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên, nên có một số đóng góp khoa học mới sau:

- Xây dựng khái niệm pháp luật về dân chủ, thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn có tính nền tảng xuyên suốt luận án; chỉ ra được một số đặc điểm, hình thức thực hiện pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn; nêu ra được vai trò, điều kiện bảo đảm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn.

- Luận án phân tích chỉ ra yếu tố đặc thù về điều kiện tự nhiên, kinh tế, văn hóa xã hội... tác động tới quá trình thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã,

phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên. Phân tích được các kết quả, hạn chế của thực trạng này thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn tại các tỉnh Tây Nguyên; chỉ ra được những nguyên nhân ưu điểm và hạn chế của thực trạng này; qua đó rút ra 6 bài học kinh nghiệm từ thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên trong thời gian qua.

- Xác lập các quan điểm, đề xuất được hệ thống giải pháp bao gồm nhóm giải pháp chung và nhóm giải pháp cụ thể mang tính đặc thù cho Tây Nguyên, nhằm đảm bảo thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

- Về mặt lý luận

Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần vào giải quyết một số vấn đề lý luận hiện nay đang đặt ra đối với hoạt động thực hiện quyền làm chủ, quyền tự quyết của nhân dân ở cơ sở, trong đó có vấn đề lý luận thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên hiện nay.

- Về mặt thực tiễn

Luận án có thể được dùng làm tài liệu tham khảo, giúp các cấp uỷ Đảng, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể ở các tỉnh Tây Nguyên có cơ sở để hoạch định, chỉ đạo nhằm thực hiện đúng, nghiêm túc pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn, trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên. Luận án sẽ có giá trị tham khảo trong công tác nghiên cứu, giảng dạy ở trường Chính trị và Trung tâm bồi dưỡng Chính trị của huyện, thành phố ở các tỉnh trong khu vực Tây Nguyên.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục các công trình nghiên cứu của tác giả đã được công bố, danh mục tài liệu tham khảo, luận án bao gồm 4 chương, 12 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. Tình hình nghiên cứu trong nước

Nghiên cứu vấn đề dân chủ, pháp luật về dân chủ, thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trong nước bao gồm 2 nhóm: nhóm thứ nhất, các công trình nghiên cứu liên quan đến dân chủ và pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; nhóm thứ hai, các công trình nghiên cứu liên quan đến thực hiện pháp luật và thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường thị trấn.

1.2. Tình hình nghiên cứu đối với nước ngoài

Nghiên cứu vấn đề dân chủ và pháp luật về dân chủ, thực hiện pháp luật về dân chủ đã được nhiều học giả tư sản hiện đại nghiên cứu khá chi tiết và rất đa dạng. Bên cạnh đó các nhà khoa học trong nước cũng đã có những công trình liên quan đến dân chủ và pháp luật về dân chủ cơ sở ở nước ngoài bao gồm 2 nhóm vấn đề sau: nhóm thứ nhất, các công trình nghiên cứu liên quan đến dân chủ và pháp luật về dân chủ cơ sở; nhóm thứ hai, các công trình nghiên cứu liên quan đến thực hiện pháp luật nói chung và thực hiện pháp luật về dân chủ ở cơ sở.

1.3. Những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu trong luận án

Về lý luận, luận án tiếp tục nghiên cứu, làm sáng tỏ

- Quan niệm dân chủ ở xã, phường, thị trấn, pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn - các khái niệm công cụ để đi đến nghiên cứu khái niệm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn. Bên cạnh đó khái niệm pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn và những nội dung điều chỉnh cần được bổ sung trong pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn mà các công trình khoa học nêu trên chưa đề cập đến cũng cần được tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện.

- Khái niệm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là vấn đề cơ bản để từ đó phân tích, làm rõ các nội dung lý luận của thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn.

- Cơ sở lý luận của thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn, bao gồm: đặc điểm, hình thức, các yếu tố ảnh hưởng, vai trò, các điều kiện bảo đảm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; kinh nghiệm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn của một số tỉnh có giá trị tham khảo đối với các tỉnh Tây Nguyên.

Về thực tiễn, luận án cần tập trung làm rõ

- Nghiên cứu, đánh giá khái quát quá trình hình thành và phát triển, thực trạng pháp luật về dân chủ xã, phường, thị trấn ở Việt Nam.

- Nghiên cứu, phân tích làm rõ những yếu tố đặc thù tác động đến quá trình triển khai thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên.

- Phân tích, đánh giá thực trạng thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên theo các hình thức thực hiện pháp luật. Chỉ rõ những bất cập, hạn chế và từ đó xác định nguyên nhân của thực trạng, rút ra bài học kinh nghiệm trong việc thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên.

Từ việc phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên. Luận án xây dựng luận cứ đề xuất các quan điểm và giải pháp mang tính đặc thù bảo đảm cho việc thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trên địa bàn 05 tỉnh Tây Nguyên.

Kết luận chương 1

Từ những kết quả nghiên cứu chương 1 cho thấy, đến nay đã có nhiều công trình nghiên cứu được công bố trong và ngoài nước liên quan đến đề tài luận án. Những công trình này liên quan đến các nhóm vấn đề cơ bản sau:

- Nhóm các công trình nghiên cứu liên quan đến vấn đề thực hiện dân chủ và pháp luật về dân chủ ở xã, phường thị trấn. Các công trình ở nhóm này đề cập đến một số vấn đề lý luận và thực tiễn về thực hiện dân chủ ở cấp xã; nội dung, cơ chế thực hiện, một số hình thức thực hiện dân chủ trực tiếp; đề cập đến một số vấn đề lý luận pháp luật dân chủ ở xã, phường thị trấn. Đồng thời ở mức độ khác nhau các công trình nêu được thực trạng pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; trên cơ sở đó chỉ ra được những hạn chế, yếu kém của pháp luật và có những đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn.

- Nhóm các công trình nghiên cứu liên quan đến thực hiện pháp luật và thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn. Các công trình này chủ yếu nghiên cứu dưới góc độ thực hiện pháp luật và tổ chức thực hiện nội dung pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn; những thành công, hạn chế và những vấn đề đặt ra trong xây dựng và thực hiện pháp luật về dân chủ ở cơ sở nói chung và từng địa phương nói riêng.

- Những công trình của các tác giả nước ngoài và của các tác giả Việt Nam nghiên cứu các vấn đề thực hiện dân chủ, pháp luật về dân chủ, thực hiện pháp luật về dân chủ ở cơ sở của nước ngoài có giá trị tốt cho việc nghiên cứu tìm ra những giá trị tham khảo cho Việt Nam hiện nay.

Chương 2

CƠ SỞ LÝ LUẬN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ DÂN CHỦ Ở XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

2.1. Khái niệm, nội dung điều chỉnh của pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

2.1.1. Khái niệm về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Dân chủ ở xã, phường thị trấn là hình thức nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình được tiến hành từ cấp xã xuống đến thôn, buôn, tổ dân phố theo phương châm dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra và dân thụ hưởng đối với các nội dung có liên quan tới đời sống kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội của người dân ở cơ sở bằng những hình thức nhất định, phù hợp với các nguyên tắc và quy định của pháp luật.

2.1.2. Khái niệm về pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là tổng hợp những qui phạm pháp luật trong hệ thống các văn bản QPPL do cơ quan nhà nước ban hành theo thẩm quyền hoặc phối hợp với các tổ chức CT-XH ban hành, nhằm điều chỉnh các QHXX phát sinh trong việc thực quyền làm chủ, quyền tự quyết của nhân dân ở xã, phường, thị trấn, góp phần bảo đảm dân chủ, phát triển KT- XH và ổn định trật tự xã hội ở cơ sở.

2.1.3. Nội dung điều chỉnh của pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Pháp luật về thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn bao gồm các quy định về nguyên tắc thực hiện pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn; các quy định về quyền thực hiện pháp luật dân chủ ở xã, phường, thị trấn; quy định về hành vi bị nghiêm cấm và chế tài xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn.

2.2. Khái niệm, đặc điểm, hình thức thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

2.2.1. Khái niệm thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là quá trình hoạt động có mục đích nhằm làm cho những quy định của pháp luật về dân chủ ở xã,

phường, thị trấn thành những xử sự thực tế của các chủ thể pháp luật đi vào cuộc sống, mở rộng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN thực sự là của dân, do dân và vì dân.

2.2.2. Đặc điểm của thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

2.2.2.1. Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn được tiến hành bởi nhiều chủ thể pháp luật

Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là thực hiện các QPPL được quy định trong nhiều lĩnh vực khác nhau, là trách nhiệm của nhiều chủ thể trong xã hội. Chính vì vậy, muốn thực hiện có hiệu quả pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa các chủ thể pháp luật.

2.2.2.2. Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là hoạt động thường xuyên, liên tục diễn ra trên địa bàn cấp xã; thôn, buôn, tổ dân phố

Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn trước hết vẫn là sự bảo đảm nguyên tắc “toàn bộ quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân” song lại đặt trong không gian rộng lớn, cụ thể là địa bàn cấp xã và thôn, buôn, tổ dân phố - nơi cư trú và sinh hoạt của tuyệt đại bộ phận các tầng lớp nhân dân. Đây là nơi mà người dân có thể cảm nhận thực tế về quyền làm chủ của mình ngay tại cấp xã, mà không phải là cấp huyện, tỉnh hay ở trung ương.

2.2.2.3. Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn có nội dung thực hiện trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội

Thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn có nội dung rộng, bao hàm trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích của người dân nơi cư trú, có mối quan hệ mật thiết với nhau, đảm bảo cho pháp luật được thực hiện tốt ở cấp xã, thôn buôn, tổ dân phố. Pháp luật về dân chủ còn quy định việc xây dựng hương ước, quy ước mang tính xã hội, tính cộng đồng, góp phần không nhỏ trong việc bảo vệ an ninh, trật tự nơi thôn, buôn, tổ dân phố, bảo đảm cuộc sống sự bình yên cho nhân dân.

2.2.3. Hình thức thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Một là, tuân thủ pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn

Tuân thủ pháp luật trong thực hiện pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn là hình thức thực hiện pháp luật, trong đó, các chủ thể pháp luật tự kiểm chế để không thực hiện những hành vi, hoạt động mà pháp luật về dân chủ ở xã, phường, thị trấn nghiêm cấm, không cho phép thực hiện. Các QPPL thực hiện dân chủ ở cấp xã mang tính chất “ngăn cấm” chủ yếu được quy định trong Pháp